

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
KATEDRA CÍRKEVNÍCH DĚJIN

ThDr. Rudolf Svoboda, Th.D.

Kněžská 8, 370 01 České Budějovice ☎ 387 773 517
mobil: +420 777 597 822
e-mail: svobodar@tf.jcu.cz

POSUDEK OPONENTA MAGISTERSKÉ PRÁCE

Autorka práce: Jana Hošková

Název práce: Příspěvek k filosofii výchovy: Klement Alexandrijský

Rozsah práce: 85 stran

Titus Flavius Klemens, známý jako Klement Alexandrijský, je řazen do skupiny tzv. církevních otců. Narodil se v polovině druhého století v řecké nekřesťanské rodině. Po svém obrácení ke křesťanství hodně cestoval a studoval u řady křesťanských učitelů. U posledního z nich, Pantaina, který vedl v Alexandrii školu křesťanské filosofie, zůstal. Ke konci druhého století se stal jeho nástupcem (odtud jeho přízvisko). Zanechal po sobě velmi zajímavé dílo. Jeho hlavním cílem bylo vytvořit ortodoxii, do níž by bylo možné proniknout intelektem, jednoduše řečeno „inteligentní ortodoxii“.

Protože se rozhodně nejedná o autora jednoduchého, s velkým očekáváním a trochu i s obavami jsem četl téma práce: Na jednu stranu vypadalo slibně, ale bezpochyby bylo náročné na promyšlení i zpracování. Po začtení se do textu práce jsem s velkou úlevou zjistil, že jsem se obával zbytečně.

Autorčiným cílem, který zmiňuje hned v úvodu své práce, bylo „...vybrat některé z myšlenek filosofa a pedagoga Klementa Alexandrijského jako příspěvek k filosofii výchovy.“

O první kapitole práce, která se nazývá „Otázky filosofie výchovy“, by se dalo říci, že je metodologická. Zmiňuje v ní některé pohledy na filosofii výchovy, hlavně na její cíle a obsah. Využívá zde knihy řady současných autorů i lidí píšících o výchově v dávné minulosti (včetně samotného Klementa Alexandrijského).

Druhá kapitola s názvem „Mytologická a filosofická tradice v díle Klementa Alexandrijského“ velmi zdařilým způsobem uvádí do duchovních i společenských kontextů Klementova myšlení. Po této kapitole následuje krátké představení Klementova života a díla, a též způsobů, pojetí či fází jeho „výchovy“, resp. filosofie výchovy.

Ačkoli by se u mě jakožto u historika dalo očekávat, že mě nejvíce zaujme první část práce (tj. práce do třetí kapitoly včetně), opak je pravdou. Nejzajímavější pro mne práce byla od čtvrté kapitoly. Právě ve čtvrté kapitole se autorka začíná zamýšlet nad využitím myšlenek Klementa Alexandrijského ve filosofii výchovy. V páté kapitole zase hovoří o Klementově příspěvku ke katechezi v logické návaznosti na kapitoly předchozí. Své úvahy zakončuje kapitolou „Víra jako anticipace smyslu“.

Celkově lze k předložené magisterské práci říci, že se jedná skutečně o příspěvek k filosofii výchovy. V celé práci autorka ukazuje velmi dobře pochopení Klementovy doby, zvláště pak kontextu, ve kterém působil a psal – ať již ve smyslu dobovém, geografickém, myšlenkovém či duchovním. Diplomantka načetla velké množství literatury a samozřejmě i vybraná Klementova díla. Ovšem nejen že je přečetla, ale také je aktivně využívá. Pokud se některým Klementovým dílem nezabývala, najdeme v práci zdůvodnění proč. Její práce rozhodně není pouhou jednoduchou kompilací. S literaturou i dobovými prameny pracuje kriticky. Struktura práce je promyšlená. Zřetelně patrná je její snaha o aktualizaci – podotýkám, že v tomto směru si vedla velmi dobře, takže aktualizace samotné jsou zajímavé a opravdu podnětné.

Po formální a jazykové stránce prakticky nemám výhrady. V textu jsem našel pouze maličkosti, které nekazí pozitivní dojem z celé práce (kupř. s. 32 – překlep „magma“ místo „magna“, s. 66. – „via eminencia“).

Na práci je znatelné pečlivé vedení školitelky. Přečetl jsem ji s velkou chutí. Je zajímavá od úvodu až po závěr. Jednoznačně doporučuji, aby výsledky svého bádání autorka představila a obhájila před odbornou komisí. Navržené hodnocení: výborně.

V Českých Budějovicích 15. 5. 2012

ThDr. Rudolf Svoboda, Th.D.